

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 22 май 2023 г.
(OR. en)

9588/23

COPS 266
CIVCOM 140
POLMIL 122
CFSP/PESC 740
CSDP/PSDC 398
RELEX 630
JAI 652
COSI 102

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От: Генералния секретариат на Съвета

До: Делегациите

№ предх. док.: ST 9199/23 COPS 233 CIVCOM 117 POLMIL 106 CFSP/PESC 687
CSDP/PSDC 359 JAI 591 RELEX 574 COSI 92

Относно: Заключение на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно създаването на Граждански пакт в областта на ОПСО

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета и на представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, относно създаването на Граждански пакт в областта на ОПСО, одобрени от Съвета на заседанието му от 22 май 2023 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА И НА ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА ПРАВИТЕЛСТВОТА НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, ЗАСЕДАВАЩИ В РАМКИТЕ НА СЪВЕТА, ОТНОСНО СЪЗДАВАНЕТО НА ГРАЖДАНСКИ ПАКТ В ОБЛАСТТА НА ОПСО

Приемаме този Граждански пакт в областта на ОПСО в момент, когато сме силно загрижени от появата или ескалацията на конфликти в Европейския съюз, завръщането на войната в Европа, непровокираната и неоправдана агресивна война на Русия срещу Украйна, както и от големите геополитически промени. Настоящият контекст е повлиян и от засилването на ревизионистките действия, флагрантните нарушения на международното право и правата на човека, отстъплението от демокрацията, продължаващата нестабилност и транснационалните заплахи, както и изменението на климата и последиците от него за конфликтите и кризите, които поставят на изпитание способността на ЕС да защитава своите интереси и тези на своите партньори. Припомняме необходимостта ЕС да поема по-голяма отговорност за собствената си сигурност, като предприема действия в своето съседство и извън него.

Подчертаваме значителния принос на гражданското измерение на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО) за международния мир и стабилност. Гражданското измерение на ОПСО се доказва като способно да отговори бързо и ефективно на предизвикателствата в областта на външната политика и да отговори на нуждите на партньорите, което се потвърждава, наред с другото, от бързото създаване на нови мисии. Въз основа на двадесетгодишния опит и по-специално на положителните резултати, постигнати след приемането на Гражданския пакт в областта на ОПСО през ноември 2018 г. от държавите членки, от ЕСВД и от службите на Комисията, както и на важната работа, извършена от всички граждански мисии по линия на ОПСО, призоваваме за нов тласък по отношение на гражданското измерение на ОПСО.

Потвърждаваме пълната си ангажираност за укрепване на гражданското измерение на ОПСО и призоваваме за повишаване на ефективността, въздействието, гъвкавостта и стабилността на гражданските мисии по линия на ОПСО, като им дадем възможност да се справят по-ефективно с настоящите, нововъзникващите и бъдещите предизвикателства в областта на сигурността в пресечната точка на вътрешните и външните действия чрез този нов Граждански пакт в областта на ОПСО.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И ПРЕДСТАВИТЕЛИТЕ НА ПРАВИТЕЛСТВАТА НА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ, ЗАСЕДАВАЩИ В РАМКИТЕ НА СЪВЕТА,

Като ПРИПОМНЯТ ангажимента на ЕС и неговите държави членки да поддържат основания на правила многостранен ред, в основата на който е ООН, и в съответствие с принципите на Устава на ООН;

Като ИЗТЪКВАТ продължаващата необходимост от укрепване на ролята и капацитета на ЕС да действа като гарант на сигурността чрез ОПСО и като ПРИПОМНЯТ високото равнище на амбиция в областта на сигурността и отбраната, както е определено в Стратегическия компас за сигурността и отбраната (Стратегическия компас) от март 2022 г.;

Като ПРИПОМНЯТ, че уникалната сила на ЕС в управлението и предотвратяването на кризи се състои в способността му да разполага граждански и военни активи и способности като част от по-широк интегриран подход на ЕС към външните конфликти и кризи;

Като ПРИЗНАВАТ политическата важност и нарасналото значение на гражданското измерение на ОПСО като инструмент за управление на кризи, както и приноса за международния мир и сигурност, постигнат от 25-те граждански мисии по линия на ОПСО, разположени от 2003 г. насам, включително 13-те действащи понастоящем, и като изразяват благодарност към жените и мъжете, които служат в тези мисии;

Като ПОДЧЕРТАВАТ, че повишаването на ефективността на гражданското измерение на ОПСО изисква от държавите членки да развиват необходимите способности и като ИЗТЪКВАТ ОТНОВО отговорността на държавите членки да предоставят граждански способности на ЕС за прилагането на ОПСО, както е посочено в Договора за Европейския съюз (ДЕС);

ИЗРАЗЯВАТ СЪГЛАСИЕ с настоящия Граждански пакт в областта на ОПСО, който съдържа стратегически насоки за укрепването на гражданското измерение на ОПСО, както и ангажименти от страна на Съвета и държавите членки за конкретни действия, които да бъдат предприети, и срокове за тяхното постигане.

I. СТРАТЕГИЧЕСКИ НАСОКИ

ИЗТЪКВАТ, че настоящият пакт следва да допринесе за повишаване на ефективността на гражданското измерение на ОПСО чрез усилия за укрепване на капацитета на ЕС за бързи и решителни ДЕЙСТВИЯ, за предоставяне на СИГУРНОСТ на приемащите страни и гражданските мисии по линия на ОПСО, за ИНВЕСТИРАНЕ в повече и по-добри способности, за ПАРТНЬОРСТВО с приемащите страни, както и с трети държави и международни организации;

ИЗРАЗЯВАТ СЪГЛАСИЕ, че гражданското измерение на ОПСО:

- Ще допринесе за постигането на равнището на амбиция на ЕС и целите на Стратегическия компас, които утвърждават едно по-стабилно, гъвкаво и модулно гражданско измерение на ОПСО;
- Ще се съсредоточи върху приоритетите от Фейра за укрепване на полицията, върховенството на закона и гражданската администрация в нестабилни и конфликтни условия като негови най-важни функции, като същевременно подчертава важността на задачите, свързани с реформата в сектора за сигурност и мониторинга;
- Ще реагира ефективно, гъвкаво, бързо и ефикасно на променящите се външни конфликти и кризи, като гарантира координация и съгласуваност със службите на Комисията и другите участници от ЕС като част от интегрирания подход на ЕС към външните конфликти и кризи. Същевременно ще гарантира местната ангажираност и участие и съвместната работа с всички съответни единомислещи участници;
- Ще реагира решително, за да може да действа бързо през целия цикъл на конфликта, преодолявайки забавянето между ранното предупреждение и ранните действия. Освен това ще отчита добавената стойност на гражданското измерение на ОПСО за предотвратяването, разрешаването и стабилизирането на конфликти, включително чрез посредничество и подкрепа за воденето на диалог, въз основа на приоритетите на ЕС и държавите членки в региони от стратегически интерес за външна дейност и съобразно оценката на нуждите на приемащата страна;

- Ще продължи да бъде в състояние да предприема различни видове граждански мисии по линия на ОПСО в рамките на целия спектър от задачи по управление на кризи, както е посочено в членове 42 и 43 от ДЕС, включително мониторинг, изграждане на капацитет и консултиране, както и изпълнителни мисии, така че те да могат бързо и ефективно да реагират на съществуващите и променящите се заплахи и предизвикателства и да преодоляват критични недостатъци;
- Ще следва модулен и съобразен с мащаба подход по отношение на големината на гражданските мисии по линия на ОПСО, като същевременно отчита, че големината и броят на мисиите ще се определят в зависимост от променящите се нужди на място и наличните ресурси, както и въз основа на приоритетите на ЕС и държавите членки, и наличните способности. Съответно ще черпи необходимите граждански способности от структуриран и редовен процес. Ще се ползва от систематичен подход към управлението на знанията. Ще се ползва от набелязването и прилагането на мерки за икономия на средства и икономически ефективни мерки;
- Ще допринесе за по-широкия отговор на ЕС за справяне с настоящите, нововъзникващите и бъдещите предизвикателства в областта на сигурността, включително предизвикателствата, свързани с организираната престъпност, тероризма, радикализацията и насилствения екстремизъм, незаконната миграция, в т.ч. трафика на хора и контрабандата на мигранти, корупцията, управлението на границите и морската сигурност. Освен това ще отчита предизвикателствата пред сигурността, свързани с опазването и защитата на културното наследство, включително борбата с трафика на паметници на културата, и предизвикателствата, свързани с изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда, включително престъпленията против околната среда;
- Ще си сътрудничи с участниците в областта на правосъдието и вътрешните работи (ПВР) на равнището на държавите членки и на равнище ЕС, когато е целесъобразно и в рамките на съответните им мандати, с цел справяне със заплахите и предизвикателствата във вътрешен и външен план и ще укрепва полезните взаимодействия и съгласуваността между вътрешните и външните действия, включително в развиването на способностите;

- Ще бъде по-издръжлив и ще допринася за устойчивостта и отговора на приемащите страни на хибридни и киберзаплахи, както и на чуждестранно манипулиране на информация и намеса;
- Ще насърчава и интегрира систематично правата на човека във всички дейности и ще полага дължимата грижа в областта на тези права, ще следва подход на чувствителност към конфликтите и ненанасяне на вреда, с цел да се гарантира спазването на международното право, по-специално международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право;
- Ще насърчава защитата на цивилното население, Резолюция 2250 на Съвета за сигурност на ООН относно младежта, мира и сигурността и Програмата за децата и въоръжените конфликти, с особено внимание върху закрилата на детето;
- Ще гарантира пълноценното, равноправно и съдържателно участие на жените във всички функции, включително на ръководни длъжности, с цел постигане на паритет между половете, утвърждавайки Резолюция 1325 на Съвета за сигурност на ООН относно жените, мира и сигурността и последващите резолюции, като, наред с другото, насърчава равенството на половете и въз основа на анализ във връзка с равенството на половете систематично включва аспекта за равенство на половете във всички дейности по планиране и изпълнение;
- Ще интегрира усилията за справяне с предизвикателствата в сферата на сигурността, свързани с изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда, във външната си дейност, както и аспектите, свързани с климата и околната среда, във вътрешната дейност на мисиите, за да допринесе за твърдите ангажименти на ЕС към Европейския зелен пакт, както е посочено в Стратегическия компас;
- Ще повиши видимостта на гражданското измерение на ОПСО и неговия принос за сигурността на европейските граждани, местните общности и нашите партньори и ще укрепим политическата ангажираност, включително чрез насоки, давани на министерско равнище.

II. АНГАЖИМЕНТИ

СЪВЕТЪТ и ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ се ангажират да укрепят гражданското измерение на ОПСО. За тази цел те се ангажират:

Да увеличат капацитета за бързи и силни ДЕЙСТВИЯ в подкрепа на партньорите в зоните на дейност на гражданските мисии, и по-специално:

1. Да повишават ефективността на гражданското измерение на ОПСО с цел ефикасно постигане на по-значими и устойчиви резултати в приемащите страни, включително в сложна среда;
2. Да осигуряват на мисиите целенасочени мандати, с възможност за адаптиране при необходимост, ориентирани към местните нужди, с точни и постижими крайни цели, както и стратегии за преход и приключване, които отчитат ангажираността на местно равнище и да гарантират бързо и добре информирано вземане на решения от Съвета в съответствие с договорените процедури;
3. Да продължат да прилагат модулен и съобразен с мащаба подход за укрепване на способността на мисиите да се адаптират бързо към променящите се предизвикателства, като същевременно се гарантира ефективното изпълнение на мандата, като се използват инструментите на ЕС и адаптирани последователни или плъгин развързвания, както и многонационални формирования като Европейските жандармерийски сили (EUROGENDFOR) или група държави членки, действащи съгласно член 44 от ДЕС, по целесъобразност и в съответствие с процеса на вземане на решения по отношение на ОПСО. Да разгледат възможностите за по-целенасочени форми на гражданска подкрепа по линия на ОПСО;
4. Да преразгледат механизмите за бързо реагиране и да определят гражданско ниво на готовност, с цел да стане възможно разполагането на 200 експерти в рамките на 30 дни, включително в сложна среда;

5. Да осигуряват независима оценка на въздействието на гражданските мисии по линия на ОПСО, като се допълват съществуващите инструменти и практики. Да въведат система за редовна оценка на изпълнението на мисиите. Да разработят систематичен подход към управлението на знанията и организационното обучение;
6. Да насърчават полезните взаимодействия и взаимното допълване между гражданското и военното измерение на ОПСО и между инициативите в областта на сигурността и отбраната в рамките на Стратегическия компас, включително в областта на политиката, обучението и ученията, както и планирането и провеждането на мисии и операции, в съответствие с имащите отношение правни и финансови разпоредби;
7. Да продължат провеждането в действие на интегрирания подход към външните конфликти и кризи, за да се гарантира по-последователен и ефективен ангажимент на ЕС чрез укрепване на връзките между гражданските структури на ОПСО и други структури на ЕСВД, включително делегациите на ЕС, както и с програмите, агенциите и проектите на Комисията и действията и дейностите на държавите членки. Да осигурят напълно координирано и взаимно укрепено планиране, разработване и изпълнение на всички съответни действия и инструменти въз основа на ранно предупреждение и анализ на конфликтите и като използват пълноценно инструментите на ЕС за посредничество и диалог в съответствие с концепцията от 2020 г. за посредничество на ЕС за мир, както и с концепцията за стабилизиране, политиките за РСС и разоръжаване, демобилизация и реинтеграция;

ДА ЗАЩИТАВАТ приемащите страни и гражданските мисии по линия на ОПСО от бързо променящи се заплахи, за да се реагира на външни конфликти и кризи, да се укрепи капацитетът на приемащите страни и да се защитят ЕС и неговите граждани, и по-специално:

8. Да утвърждават върховенството на закона и отчетността в приемащите страни, както и да укрепват връзката между вътрешната и външната сигурност чрез засилена координация и сътрудничество между гражданските участници в областта на ОПСО и ПВР на равнището на държавите членки и ЕС по време на етапите на планиране, изпълнение и преход, когато е целесъобразно и в рамките на съответните им мандати и компетенции;
9. Да укрепват издръжливостта и отговора на хибридни и киберзаплахи, както и на чуждестранно манипулиране на информация и намеса, като същевременно се стремят към взаимно допълване и избягване на дублирането с други инструменти и участници и следват по-систематичен подход към технологичните иновации в областта на гражданското измерение на ОПСО.
10. Да насърчават и систематично да интегрират правата на човека, да полагат дължимата грижа в областта на тези права, както и да гарантират спазването на международното право, по-специално международното право в областта на правата на човека и международното хуманитарно право;
11. Да укрепват изпълнението на Резолюция 1325 на Съвета за сигурност на ООН относно жените, мира и сигурността и последващите резолюции, за да се гарантира, наред с другото, пълноценното, равноправно и съдържателно участие на жените във всички аспекти на мира и сигурността с цел постигане на паритет между половете, наред с другото, чрез насърчаване на равенството на половете и въз основа на анализ във връзка с равенството на половете систематично да включват перспективата за равенство на половете във всички дейности по планиране, изпълнение и оценка на гражданското измерение на ОПСО;

12. Да интегрират усилията за справяне с предизвикателствата пред сигурността, свързани с изменението на климата и влошаването и експлоатацията на околната среда, във външните дейности на мисиите, както и екологичните съображения в цялата вътрешна работа на гражданското измерение на ОПСО, като работят за постепенното постигане на климатична неутралност до 2050 г. в съответствие с Европейския зелен пакт;

ДА ИНВЕСТИРАТ в повече и по-добри способности, като гарантират развитието и осигуряват способностите, необходими на ЕС за осъществяване на пълния набор от граждански мисии по линия на ОПСО, и по-специално:

13. Да увеличават съвместно броя на командированите експерти във всички мисии и на всички равнища, докато общият им дял достигне поне 70% от международния персонал, като същевременно се стремят към 100% командирован персонал на всички ръководни, оперативни и ключови функционални позиции;
14. Да осигуряват по-голям принос и да подобряват съответните национални структури и процедури, като например вземането на решения, финансирането и законодателството;
15. Да създадат редовен и структуриран процес за развитие на граждански способности по линия на ОПСО с цел оценка на нуждите от способности, да разработят изисквания, да направят анализ на пропуските и да правят ежегоден преглед на постигнатия напредък в съответствие с настоящия пакт и с оглед на развитието на пълния набор от способности, необходими за изпълнение на целия спектър от задачи по управление на кризи, както е посочено в членове 42 и 43 от ДЕС;

16. Да подобряват политиката, управлението и процедурите в областта на човешките ресурси на гражданското измерение на ОПСО на всички равнища, включително чрез:
- а) По-нататъшно развитие и цялостно прилагане на политиката и процедурите за подбор и набиране на персонал, включително чрез насърчаване на по-разнообразни профили, за да се повиши прозрачността и да се ускори набирането на персонал и да се съгласуват по-добре националните процедури с тези на ЕСВД;
 - б) Значително увеличение на участието на жените в гражданското измерение на ОПСО сред международния персонал с цел колективно постигане на поне 40-процентово представителство, като същевременно се цели паритет на половете;
 - в) По-голяма наличност и участие на експерти от държавите членки в граждански мисии по линия на ОПСО, включително чрез разглеждане на възможностите за по-добро интегриране на тяхното участие в професионалното развитие и проучване на възможностите за командироване за участие в мисии на експерти в начална фаза на кариерното развитие. Продължаване на усилията за широко представителство на експерти от държавите членки в граждански мисии по линия на ОПСО;
 - г) Преглед на трудовия статут на международно договорно нает персонал и ограничаване на общата продължителност на разполагане на целия договорно нает персонал;
 - д) Гарантиране на безопасна и приобщаваща работна среда и провеждане на необходимите преразглеждания на политики и процедури, включително преразглеждане и пълно прилагане на Кодекса за поведение и засилване на превантивните усилия;
 - е) Инвестиране в ръководството и управлението на мисиите на всички равнища.

17. Да осигуряват по-стабилен и реалистичен бюджет за ОВППС, който да отговаря на нуждите на новите и действащите граждански мисии по линия на ОПСО, и на неговото бързо, гъвкаво и икономически ефективно използване в тяхна подкрепа, като се гарантира добро финансово управление и внимателно приоритизиране на съществуващите ресурси;
18. Да продължат да развиват обучението по линия на ОПСО и да гарантират, че всички международни експерти и друг персонал на мисиите получават обучение в съответствие с преразгледаната политика на ЕС за обучение в областта на ОПСО и програмата за обучение по линия на ОПСО, включително установените изисквания;

ДА СИ ПАРТНИРАТ с приемащите страни, както и с трети държави и международни организации, и по-специално:

19. Да изтъкват значението на ангажираността на местно равнище с гражданското измерение на ОПСО, за да се гарантират устойчиви резултати и да се допринесе за издръжливостта, стабилността и сигурността на приемащите страни, като се търсят полезни взаимодействия и се засилва редовното и приобщаващо сътрудничество и диалог с гражданското общество на всички равнища, като същевременно се отчита значението на основания на търсенето и обоснования от нуждите подход;
20. Да укрепват партньорствата с единомислещи трети държави, които споделят ценностите и целите на ЕС, включително чрез насърчаване на техния принос към гражданските мисии по линия на ОПСО в съответствие с договорените условия. Да укрепват партньорствата с международни и регионални организации, по-специално Организацията на обединените нации (ООН), въз основа на стратегическото партньорство между ООН и ЕС в областта на мироопазващите операции и управлението на кризи, Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО), Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа (ОССЕ) и Африканския съюз (АС), при пълно зачитане на институционалната рамка на ЕС, договорените принципи и процедури.

III. БЪДЕЩИ ДЕЙСТВИЯ

СЪВЕТЪТ и ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕКИ приканват върховния представител и Комисията да подкрепят изпълнението на посочените по-горе ангажименти при пълно спазване на приложимата правна рамка и мандатите на различните участници от ЕС в рамките на настоящите и бъдещите тавани за финансово планиране на ОВППС и в консултация с държавите членки.

СЪВЕТЪТ и ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ изразяват съгласие:

- Да започнат ежегоден процес за преглед на напредъка, постигнат в изпълнение на настоящия пакт, въз основа на очакваните резултати, посочени тук и в националните планове за изпълнение на държавите членки. Прегледът следва да установи постигнатия напредък и оставащите предизвикателства и да спомогне за преодоляването им чрез съвместни усилия между съответните участници от ЕС, включително държавите членки, както и между държавите членки.
- Да проведат първата годишна конференция за преглед в рамките на този пакт през втората половина на 2023 г.
- Да създадат механизъм за преглед и последващи действия във връзка с напредъка на ЕС и държавите членки като част от редовния и структуриран процес на развиване на гражданските способности.

- Да представят адаптирана стратегическа комуникация, насочена към местните заинтересовани страни, националните партньори и широката общественост, за да се повиши видимостта, да се подчертае ползата и да се увеличи обществената подкрепа за гражданското измерение на ОПСО.
- Да приканят върховния представител да провежда ежегодно обсъждане на гражданското измерение на ОПСО в Съвета по външни работи, а когато е целесъобразно, да бъдат канени съответно министрите на правосъдието и на вътрешните работи.
- Да изпълнят изцяло настоящия пакт възможно най-бързо и най-късно до началото на лятото на 2027 г., като вземат предвид напредъка, постигнат в рамките на Стратегическия компас.

Очаквани резултати от настоящия Граждански пакт в областта на ОПСО

ДЕЙСТВИЯ

1. През 2024 г. ЕСВД в консултация с държавите членки ще предложи набор от ръководни принципи, с цел да се гарантира ефективността, ефикасността, гъвкавостта и стабилността и да се подобри съгласуваността на гражданските мисии по линия на ОПСО.

През 2024 г. способностите за планиране и провеждане на граждански операции (СРСС) като щаб на оперативно равнище за гражданските мисии по линия на ОПСО ще увеличат допълнително ефективността и капацитета си и ще бъдат укрепени въз основа на пътна карта за тяхната организационна реформа, разработена в консултация с държавите членки и в съответствие с имащите отношение правни и финансови разпоредби. С подкрепата на гражданския щаб командващият гражданските операции ще продължи да укрепва командването и контрола на гражданските мисии по линия на ОПСО.

2. През 2024 г. ЕСВД ще предложи документ с варианти за преразгледана, ясно определена методология за стратегически прегледи, която ще даде възможност за модулен и съобразен с мащаба подход по време на планирането и провеждането на граждански мисии по линия на ОПСО. Държавите членки ще гарантират, че гражданските мисии по линия на ОПСО имат целенасочени мандати и точни и постижими крайни цели, включително варианти за преход и приключване, като се вземе предвид постигнатият напредък и възможните предизвикателства, които възпрепятстват мисиите да изпълняват ефективно своите мандати.

3. От 2024 г. нататък всички мисии ще следват модулен и съобразен с мащаба подход за укрепване на способността им да се адаптират бързо към променящите се предизвикателства, въз основа на политически контрол и стратегическо ръководство, предоставени от Съвета, които могат да включват специализирани екипи, включително екипи с предварително конфигуриран характер, гостуващи експерти, многонационални състави, като например EUROGENDFOR, осигурени от държавите членки и агенциите в областта на ПВР по целесъобразност и в рамките на съответните им мандати.

От 2023 г. държавите членки, въз основа на предложения от ЕСВД, ще проучат възможностите за форми на по-целенасочена подкрепа, включително, но не само, разполагането на експерти по гражданско управление на кризи в делегациите на ЕС или в институциите на приемащите страни.

4. През 2027 г. ЕС ще бъде в състояние да разположи 200 експерти в рамките на 30 дни. През 2025 г., като се опира и на модулни и съобразени с мащаба елементи, ЕСВД ще преразгледа механизмите за бързо реагиране и ще обмисли провеждането на учения с цел повишаване на способността за реагиране и определяне на гражданско ниво на готовност. Това включва способността за разполагане в кратки срокове в сложна среда, като се обръща необходимото внимание на сигурността и задължението за полагане на грижа. ЕСВД и съответните служби на Комисията ще проучат възможността за хибридно решение, състоящо се от физическо складиране и рамкови договори, след изтичането на срока на действие на настоящата система, основана на рамкови договори.

5. а) През 2024 г. въз основа на концепция за независима оценка на въздействието и ефективността на мисиите, която ще бъде представена през 2023 г., ЕСВД, в тясно сътрудничество с държавите членки, съответните служби на Комисията и други заинтересовани страни, ще оцени въздействието на мисиите, което ще бъде отразено в стратегическите прегледи на мисиите.

б) От 2024 г. ЕСВД ще извършва редовни оценки на провеждането на всички мисии и ще наблюдава изпълнението на свързаните с тях препоръки.

в) През 2025 г. ЕСВД ще въведе систематичен подход към управлението на знанията и организационното обучение въз основа на цялостната рамка на интегрирания подход и ще преразгледа годишния си процес за извличане на поуки по линия на ОПСО, което ще даде възможност за по-систематично проследяване на извлечените поуки.

6. От 2023 г. Съветът и държавите членки ще продължат да развиват гражданско-военното взаимодействие при вземането на решения относно гражданското измерение на ОПСО съгласно съответните правни и финансови разпоредби, когато е приложимо. През 2025 г. ЕСВД, в консултация със съответните служби на Комисията, ще подобри оперативната координация между гражданските и военните командни структури на централно равнище и на място чрез споделяне на ресурси и експертен опит в оперативните зони, съвместни обучения и учения, и чрез укрепване на ролята на Съвместното координационно звено за подкрепа (JSCC).

7. През 2024 г. ЕСВД ще осигури редовно и информирано докладване относно прилагането на интегрирания подход, доколкото той се отнася до гражданското измерение на ОПСО, с цел насърчаване на полезното взаимодействие и съгласуваността с всички съответни инструменти в тематичните области и от планирането до изпълнението и прехода. Това докладване ще се основава на засилена координация, включително чрез консолидираните матрици на интегрирания подход. От 2023 г. ЕСВД ще прилага систематично анализа на конфликтите и чувствителността към конфликти при планирането, изпълнението и прегледа на гражданските мисии по линия на ОПСО, както и систематично ще разглежда диалога и посредничеството в съответствие с концепцията от 2020 г. за посредничество на ЕС за мир.

ЗАЩИТА

8. От 2023 г. ЕСВД и държавите членки ще насърчават устойчивите реформи в областта на върховенството на закона и подкрепата за управлението на сектора на сигурността, както и отчетността и борбата с корупцията в приемащите страни, включително чрез укрепване на всички компоненти на правосъдната верига, за да се отговори ефективно на предизвикателствата в областта на сигурността.

ЕСВД, Съветът, държавите членки и съответните служби на Комисията допълнително ще насърчават сътрудничеството между ОПСО и ПВР при пълно спазване на съответните им отговорности и при отчитане на наличните ресурси, приоритети и нужди на съответните участници и ще докладват ежегодно за постигнатия напредък. Засиленото сътрудничество следва да отчита съответните миниконцепции и приоритети на Европейската мултидисциплинарна платформа за борба с криминалните заплахи (ЕМРАСТ) и да има за цел увеличаването на обмена на информация, координирането и съдържателния принос към процесите на планиране и повишаването на съответния експертен опит, както и свикването на специални заседания на съответните подготвителни органи на Съвета. От 2023 г. всички държави членки ще подобрят вътрешната координация с цел засилване на сътрудничеството между гражданското измерение на ОПСО и националните участници в областта на ПВР.

9. През 2024 г. държавите членки с подкрепата на ЕСВД ще предоставят необходимите способности за укрепване на устойчивостта и реакцията на приемащите страни, а при необходимост и на гражданските мисии по линия на ОПСО във връзка с киберзаплахи и хибридни заплахи, както и чуждестранно манипулиране на информация и намеса. През 2024 г. ЕСВД в сътрудничество с държавите членки ще въведе насоки за киберсигурност за гражданските мисии по линия на ОПСО. През 2026 г. ЕСВД ще разработи сигурна среда за комуникациите и информационните системи, свързваща всички граждански мисии по линия на ОПСО и гражданския щаб. През 2026 г. ЕСВД и службите на Комисията ще разработят стратегия и ще инвестират в нововъзникващи и революционни технологии, като например изкуствения интелект, в тясно сътрудничество с държавите членки, за да ускорят цифровизацията в подкрепа на гражданските мисии по линия на ОПСО и ще разработят технически инструменти, като по целесъобразност се търсят полезни взаимодействия с програмата „Цифрова Европа“. През 2024 г. ЕСВД и държавите членки ще укрепят комуникационните способности и инструменти както в мисиите, така и в гражданския щаб, за да се гарантира, че гражданското измерение на ОПСО се подкрепя от устойчиви и стабилни комуникационни стратегии.

10. За да се гарантира зачитането, утвърждаването и защитата на правата на човека, както и дължимата грижа по отношение на правата на човека, през 2024 г. ЕСВД ще включи анализа на въздействието и риска във връзка с правата на човека във всички документи за планиране на гражданските мисии по линия на ОПСО и ще гарантира, че мисиите се провеждат при следване на подход на чувствителност към конфликтите и ненанасяне на вреда. От 2023 г. държавите членки ще гарантират, че гражданските мисии по линия на ОПСО имат съветници по правата на човека и увеличават съответния експертен опит в областта на оперативните компоненти. От 2024 г. ЕСВД ще прилага Плана за действие за младежта във външните действия на ЕС и ще интегрира Програмата за децата и въоръжените конфликти в планирането и оперативните дейности, както и ще акцентира върху закрилата на детето;

11. От 2024 г. ЕСВД и държавите членки ще гарантират систематичното интегриране на перспективата за равенство на половете, включително като гарантират, че гражданските мисии по линия на ОПСО се провеждат в съответствие с анализа относно равенството на половете, че разполагат със съветници по въпросите на равенството на половете и че се укрепва съответният експертен опит в областта на оперативните компоненти. ЕСВД и държавите членки също така ще насърчават съобразеното с равенството на половете лидерство и систематично ще предприемат действия по отношение на сексуалното и основаното на пола насилие по време на етапите на планиране, изпълнение и преход, включително чрез разработване на концепция за предотвратяване и реагиране на сексуално и основано на пола насилие, в т.ч. свързано с конфликти сексуално насилие в контекста на гражданското измерение на ОПСО.

12. През 2025 г. ЕСВД, като се консултира със съответните служби на Комисията, ще подобри експертния опит и анализа, както и ще предостави насоки относно устойчивите обществени поръчки, оптимизацията на енергията и водата и зеленото инженерство и логистика. През 2025 г. държавите членки ще гарантират, че всички мисии имат съветник по околната среда, който ще докладва и за екологичния отпечатък на мисиите, и ще въведат системи за управление на околната среда. От 2023 г. държавите членки въз основа на предложения от ЕСВД ще разгледат възможността гражданските мисии по линия на ОПСО по целесъобразност да изпълняват роля за справяне с предизвикателствата пред сигурността, свързани с изменението на климата и влошаването на състоянието на околната среда. От 2023 г. всички мисии ще подобряват непрекъснато своите екологични резултати и своята грамотност в областта на климата на всички равнища.

ИНВЕСТИЦИИ

13. От 2023 г. държавите членки се ангажират да предоставят по-голям принос за гражданското измерение на ОПСО, който може да бъде под формата на персонал, оборудване, обучение, подкрепа за учения, финансово участие или под друга форма.

14. През 2024 г. държавите членки ще продължат да разработват национални планове за изпълнение, приведени в съответствие с настоящия пакт и предвидения процес на развитие на гражданските способности, като използват неформални клъстери, с подкрепата на Европейския център за високи постижения в областта на гражданското управление на кризи, частния сектор и научните среди, когато е уместно и по искане на държавите членки.

15. През 2024 г. ЕСВД и държавите членки, в тясно сътрудничество със службите на Комисията, ще създадат редовен и структуриран процес за развиване на гражданските способности. Чрез този процес ще бъдат оценявани нуждите от способности по отношение на персонала; оборудването и технологиите; концепциите и процедурите; както и обучението, разработването на изисквания, извършването на анализ на пропуските и периодичен преглед на постигнатия напредък в съответствие с настоящия Граждански пакт в областта на ОПСО, планирането на способностите, като крайната цел е повишаване на ефективността на мисиите. На годишна конференция по въпросите на гражданските способности ще се прави преглед на постигнатия напредък и ще се предоставят насоки за бъдещите действия. За тази цел държавите членки ще разработват и осигуряват способностите, необходими на ЕС за осъществяване на пълния набор от граждански мисии по линия на ОПСО. Когато е уместно, държавите членки могат да включат частния сектор и научните среди в разработването на необходимите способности, включително по отношение на технологиите, оборудването и логистиката.

16. Въз основа на увеличения принос на държавите членки управлението на човешките ресурси на гражданското измерение на ОПСО ще бъде засилено:

а) През 2024 г. ЕСВД ще продължи да развива и подобрява, в тясно сътрудничество с държавите членки, надзора, подкрепата и консултациите за подбор и набиране на персонал в граждански мисии по линия на ОПСО. През 2025 г. държавите членки, подкрепени със стимули от службите на Комисията, когато това е уместно и целесъобразно, ще проучат подходи за професионално развитие с цел привличане и задържане на компетентни служители. През 2024 г. капацитетът от човешки ресурси на гражданския щаб ще бъде укрепен, включително чрез принос от държавите членки.

б) През 2025 г. държавите членки ще увеличат броя на жените кандидати за гражданското измерение на ОПСО с цел колективно увеличение на участието на жените до най-малко 40% от международния персонал, като същевременно ще се цели паритет на половете на всички равнища, и по-специално при старшите ръководни длъжности до края на действието на настоящия пакт. За тази цел ЕСВД ще актуализира стратегията и плана за действие за засилване на участието на жените в гражданските мисии по линия на ОПСО.

в) С цел подобряване на наличността и участието на национални експерти в гражданските мисии по линия на ОПСО, през 2024 г. държавите членки ще включат в своите национални планове за изпълнение, наред с другото, прегледи на националните процедури, законодателство и бюджети, като обмислят възможности за подобряване на кариерното развитие, повишаване на видимостта на гражданското измерение на ОПСО и на политическата ангажираност с него.

През 2024 г. ЕСВД в тясно сътрудничество с държавите членки и съответните заинтересовани страни ще проучи възможностите за командироване в мисиите на експерти в начална фаза на кариерното развитие.

От 2023 г. ЕСВД и държавите членки в съответствие с процедурите за подбор на международен персонал ще продължат да се стремят към широко представителство на експерти от държавите членки в граждански мисии по линия на ОПСО.

г). През 2024 г. ЕСВД и съответните служби на Комисията ще направят преглед на трудовия статут на договорно наетия международен персонал в граждански мисии по линия на ОПСО и ще проучат ограниченията за общата продължителност на разполагането на международния договорно нает и местния персонал въз основа на документ за вариантите, който ще бъде представен на държавите членки.

д) През 2025 г. ЕСВД в тясно сътрудничество с държавите членки и в консултация със съответните служби на Комисията ще разработи всеобхватна стратегия за осигуряване на безопасна и приобщаваща работна среда. Тази стратегия ще свърже всички съответни политики и инструменти, включително, но не само, ръководството, човешките ресурси и обучението. Възможно най-скоро ЕСВД ще преразгледа и приложи изцяло Кодекса за поведение и ще подкрепи неговото прилагане чрез независима структура, като същевременно засили превантивните усилия. ЕСВД ще докладва на всеки две години за текущите усилия за изпълнение на стратегията и ще провежда редовни проучвания сред персонала, които да направляват работата. ЕСВД и държавите членки ще засилят безопасността и сигурността на персонала, разположен в граждански мисии по линия на ОПСО, като определят ясно отговорностите на участниците в задължението за полагане на грижа, и като осигурят необходимия професионален капацитет на централно равнище и в мисиите.

е) През 2024 г. ЕСВД и държавите членки ще инвестират в лидерските умения на старшите ръководни кадри, включително в съобразено с равенството на половете лидерство. ЕСВД и държавите членки ще укрепят културата на лидерство, поведението и капацитета в областта на гражданското измерение на ОПСО и ще гарантират, че съответните лидерски способности систематично се вземат предвид при набирането и оценяването на ръководните кадри.

17. а) От 2023 г. ЕСВД и съответните служби на Комисията ще разработят повече инструменти в подкрепа на гражданските мисии по линия на ОПСО, за да могат последните да използват по най-добрия начин определените им бюджети, да наблюдават усвояването на бюджета и да набележат повече структурни мерки за икономии на разходите, за да се гарантира доброто финансово управление на всички мисии. Държавите членки приканват службите на Комисията да проучат възможностите за алтернативно устойчиво финансиране и да представят варианти за несвързаните с ОПСО дейности, които понастоящем са в бюджетните редове за ОПСО от бюджета на ОВППС. Инструментите за икономии на разходи включват, но не се ограничават до механизъм за бюджетна корекция за разпределяне на бюджетите на мисиите за нови мандати въз основа на степента на усвояване при предишни мандати и увеличеното използване на непредвидени разходи с цел повишаване на гъвкавостта. ЕСВД и съответните служби на Комисията ще осигуряват координацията във връзка със създаването на нова мисия по линия на ОПСО и при изготвянето на документите за планиране и бюджетите.

17. б) През 2024 г. ЕСВД в консултация със съответните служби на Комисията ще разработи варианти на концепция за обучение и оборудване, залегнала в по-широките специфични за всяка държава усилия на равнище ЕС за реформи, в подкрепа на дейностите на гражданските мисии по линия на ОПСО в рамките на техните мандати, които ще бъдат одобрени от Съвета.

18. През 2025 г. държавите членки ще адаптират своя капацитет за обучение, включително хибридни формати и формати за електронно обучение, в съответствие с преразгледаната политика на ЕС за обучение в областта на ОПСО и насоките, предоставени от Групата на ЕС за гражданско обучение, и ще допринесат за програмата за обучение по линия на ОПСО въз основа на ролята на Европейския колеж по сигурност и отбрана (ЕКСО). През 2024 г. съответните служби на Комисията ще приведат имащите отношение финансирани от Комисията проекти за обучение в съответствие с настоящия Граждански пакт в областта на ОПСО. От 2026 г. държавите членки ще обучават своите експерти, включително ще провеждат съответното езиково обучение, въз основа на стандартни материали за обучение, пътеки за обучение и оценка на дългосрочното въздействие на обучението, разработени от ЕСВД и ЕКСО. Ще бъдат установени подходящи процедури за участието на персонал от всички държави членки в съответните курсове, провеждани в националните центрове за обучение. Следва да се създаде механизъм за сертифициране на обединено и споделено обучение по линия на ОПСО, за да се гарантират стандартите на обучение.

ПАРТНЬОРСТВО

19. През 2025 г. въз основа на съществуващите най-добри практики ЕСВД ще разработи насоки за гражданските мисии по линия на ОПСО за ангажиране на местните институции в съответствие с рамката на ЕС за РСС и интегрирания подход с цел засилване на ангажираността на местно равнище. През 2025 г. всички граждански мисии по линия на ОПСО ще проведат структуриран диалог с гражданското общество и ще докладват за направените констатации. През 2025 г. ЕСВД и държавите членки ще търсят полезни взаимодействия и ще засилят сътрудничеството с гражданското общество на всички равнища.

20. От 2023 г. ЕСВД ще работи за укрепване на сътрудничеството между ООН и ЕС в областта на върховенството на закона, РСС и стабилизирането, за подкрепа на обмена и сътрудничеството на централно равнище и във всички мисии, включително за определяне на пилотна гражданска мисия по линия на ОПСО за по-тясно сътрудничество в тази област. ЕСВД ще засили допълнително взаимноизгодното сътрудничество с НАТО в съответствие със Стратегическия компас в области от общ интерес като борбата с хибридните заплахи, киберсигурността и справянето с последиците за сигурността от изменението на климата, когато това е от значение за гражданското измерение на ОПСО. Ще продължи сътрудничеството в рамките, договорени посредством трите съвместни декларации, при пълно зачитане на договорените принципи на реципрочност, прозрачност, приобщаване и автономност при вземането на решения, които ръководят и стоят в основата на стратегическото партньорство между ЕС и НАТО. ЕСВД ще активизира сътрудничеството с регионални участници като ОССЕ и АС в областта на предотвратяването на конфликти и управлението на кризи, укрепването на споделения анализ и ситуационната осведоменост, посредничеството, насърчаването на полезните взаимодействия за обучение, обмена на добри практики и поуки, и насърчаването на връзките на централно равнище и на терен. ЕСВД ще продължи да подкрепя единомислещи трети държави с цел укрепване на капацитета им да допринасят за гражданското измерение на ОПСО.